

Накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада

ВЕЗА: Акт Управе царина, бр. 148-II-439-04-3/2018 од 28.12.2018. године

Закон о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара ("Службени гласник РС", бр. 92/23), ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, односно 04. новембра 2023. године, а примењује се од 01. јануара. 2024. године, осим, између осталих, одредаба чл. 29 - 34 закона, које се примењују од дана ступања на снагу овог закона, а које су у надлежности царинских органа.

Дакле, најновијим изменама и допунама, извршене су, између осталих, измене и допуне Закона о накнадама за коришћење јавних добара у делу који се односи на накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада, конкретно чл. 140. до 146. закона, и с тим у вези, а у оквиру надлежности Сектора за тарифске послове, обавештавамо вас о најважнијим изменама и допунама одредаба које се односе на поступање царинских органа.

Одредбом члана 140. став 3. наведеног прописа, таксативно су наведени производи који после употребе постају посебни токови, а тачком 5), истог става и члана закона, као такви наведена су:

- возила категорије М1, N1, L2 и L6 у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима.

Најважнија измена закона која се односи на поступање царинских органа, садржна је у члану 143. закона, у складу са којом за све производе који после употребе постају посебни токови отпада и који су као такви прописани ставом 3. члана 140. овог закона, утврђивање накнаде врши министарство у чијој су надлежности послови заштите животне средине, осим за производе из тачке 5) истог става и члана, за које утврђивање ове накнаде врши надлежни царински орган.

Обвезник накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада је произвођач, односно увозник тих производа, који их ставља на тржиште у Републици Србији или их користи као крајњи потрошач, као и правно и физичко лице које увози производе из члана 140. став 3. тачака 5) закона, односно возила категорије М1, N1, L2 и L6.

Утврђивање накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада врши министарство надлежно за послове животне средине, осим за производе из члана 140. став 3. тачка 5) овог закона, односно за возила категорије М1, N1, L2 и L6, за која накнаду утврђује надлежни царински орган, на дан обрачуна увозних дажбина.

Обрачуната накнада за увозне производе из члана 140. став 3. тачка 5) овог закона (возила категорије М1, N1, L2 и L6), плаћа се у складу са прописима којима се уређује наплата увозних дажбина.

Основица накнаде за наведене категорије возила М1, N1, L2 и L6 је количина произведених, односно увезених возила која је наведена у документу о хомологацији возила, односно саобраћајној дозволи, изражена у килограмима (kg), а која је уписана у Рубрику 38 ЈЦИ.

Висина накнаде прописана је у динарском износу од 12,34 дин/ kg, у Закону о накнадама за коришћење јавних добара, у Прилогу 7, Табела 5.

Напомињемо да је Министарство финансија - Сектор за фискални систем, својим актом бр. 011-00-00020/2019-04 од 21.01.2019. године, обавестило Управу царина да се у основицу за обрачунавање ПДВ за увоз добара урачунава и износ накнаде за производе

који после употребе постају посебни токови отпада, а који царински орган наплаћује у складу са Законом накнадама за коришћење јавних добара.

Подсећамо да је Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку ("Службени гласник РС", бр. 42/19...и 39/23 – даље: Правилник), у Прилогу 8. "Кодекс шифара за попуњавање исправа у царинском поступку", у Одељку "XX ВРСТЕ ДАЖБИНА", прописана **шифра "17" за накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада.**

Имајући у виду све напред наведено, обавештавамо вас да су обезбеђени технички услови у ИСЦС-у да програмским контролама буде подржана провера тачности обрачунатог износа накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада (шифра "17" за врсту дажбине) за возила категорије М1, N1, L2 и L6, у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима, а које се царинском органу пријављују декларацијом (ЈЦИ).

С тим у вези, указујемо да се контрола обрачуна у ИСЦС-у врши на основу нето масе возила уписане у Рубрику 38 ЈЦИ. За било коју другу уписану јединицу мере, осим kg, контрола износа накнаде неће моћи програмски да се изврши уз обавештење: "КОНТРОЛА ИЗНОСА ПОСЕБНЕ ТАКСЕ НА УВЕЗЕНУ РОБУ НИЈЕ МОГУЋА", у ком случају царински службеник треба да провери тачност износа накнаде.

Даље, одредбама члана 146. прописана су **ослобођења од плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада**, тако да је исте ослобођен увозник за:

- производе који представљају предмет донације или хуманитарне помоћи намењене физичким лицима за коришћење у домаћинствима у случају елементарних непогода (шифра за законског основа за ослобођење од плаћања увозних дажбина - 05100),

- производе који представљају предмет донације или хуманитарне помоћи намењене коришћењу за медицинску и здравствену заштиту у здравственим и социјалним установама у сврху лечења и превенције болести (шифра законског основа за ослобођење од плаћања увозних дажбина - 05100),

- путничко возило категорије М1 намењено за особе са инвалидитетом;
- производе који су увезени ради оплемењивања и извоза;
- производе који су увезени ради даљег извоза, у складу са законом којим се уређује спољнотрговински промет и законом којим се уређује царински поступак;

- производе који су увезени ради уградње у нови производ који се пријављује у складу са овим законом;

- производе који су увезени за службене потребе страних ДКП (шифра законског основа за ослобођење од плаћања увозних дажбина – 21514), личне потребе шефова страних ДКП, укључујући и чланове њихових породица (шифра за законског основа за ослобођење од плаћања увозних дажбина- 21515).

С тим у вези, указујемо да је информатичка подршка обезбеђена за ослобођење од плаћања предметне накнаде за производе који су предмет донације или хуманитарне помоћи, као и за ослобођење за производе који се увозе за службене потребе страних ДКП, као и личне потребе шефова страних ДКП, укључујући и чланове њихових породица.

Имајући у виду да остваривање права на остала прописана ослобођења од плаћања предметне накнаде, није подржано у ИСЦС-у, у том случају ће се јавити обавештавајућа порука: "НЕИСПРАВАН ИЗНОС ПОСЕБНЕ ТАКСЕ НА УВЕЗЕНУ РОБУ" и иста не

спречава даљи рад царинског службеника, на коме је обавеза да изврши контролу испуњености прописаних услова за ослобођење од плаћања предметне накнаде.

С тим у вези, указујемо да је приликом **остваривања права на ослобођење од плаћања предметне накнаде за путничко возило категорије М1 намењено за особе са инвалидитетом**, на декларанту обавеза да царинском органу достави валидан доказ да се ради о путничком возилу категорије М1 намењеном за особу са инвалидитетом, а на царинском органу, обавеза да изврши контролу испуњености прописаних услова за ослобођење од плаћања предметне накнаде.

Такође, Законом о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара, **брисана је одредба члана 144. став 2. којом је било прописано да орган управе царина врши наплату накнаде од физичких лица за производе који после употребе постају посебни токови отпада, осим за возила категорије М1, N1, L2 и L6**, у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима. Наведено значи, да орган управе царина врши наплату *накнаде за производе који после употребе постају посебан ток отпада* само код увоза возила категорије М1, N1, L2 и L6 и од физичких и од правних лица.

У циљу правилне наплате предметне накнаде, у прилогу достављамо "Табелу – Возила категорије М1, N1, L2 и L6, разврстаних по номенклатури Царинске тарифе, на која царински орган наплаћује накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада" и подсећамо да је иста доступна на web site-у и Порталу Управе царина (Расписи→ТАРИС→Група за порез, акцизе и таксе→Накнада за производе који после употребе постају токови отпада→2023. година).

Овим актом ставља се ван снаге акт Управе царина, бр. 148-П-439-04-3/2018 од 28.12.2018. године.

Прилог: Табела - Возила категорије М1, N1, L2 и L6, разврстана по номенклатури Царинске тарифе, на која царински орган наплаћује накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада

(Акт УЦ-а, бр. 148-П-439-04-6/2023 од 30.10.2023. године)

Табела - Возила категорије М1, N1, L2 i L6, разврстана по номенклатури Царинске тарифе за 2023 годину, на која царински орган наплаћује накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада

Тарифна ознака	Наименовање	Износ накнаде
8701 91 10 19 01	- возила категорије L2 или L6	12,34 дин/kg
8701 91 10 90 01	- возила категорије L2 или L6	
8701 91 90 00 01	- возила категорије L2 или L6	
8703 21 10 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 21 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 22 10 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 22 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 23 11 00 01	- возила категорије M1	
8703 23 19 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 23 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 24 10 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 24 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 31 10 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 31 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 32 11 00 01	- возила категорије M1	
8703 32 19 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 32 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 33 11 00 01	- возила категорије M1	
8703 33 19 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 33 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L6	
8703 40 10 10 01	- возила категорије M1	
8703 40 10 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 40 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 50 00 10 01	- возила категорије M1	
8703 50 00 30 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 50 00 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 60 10 10 01	- возила категорије M1	
8703 60 10 30 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 60 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 70 00 10 01	- возила категорије M1	
8703 70 00 30 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 70 00 90 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 80 10 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 80 90 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	
8703 90 00 00 01	- возила категорије M1 или N1 или L2 или L6	

Тарифна ознака	Наименовање	Износ накнаде
8704 21 10 00 01	- возила категорије N1	12,34 дин/kg
8704 21 31 90 01	- возила категорије N1	
8704 21 39 00 01	- возила категорије N1	
8704 21 91 90 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 21 99 00 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 31 10 00 01	- возила категорије N1	
8704 31 31 90 01	- возила категорије N1	
8704 31 39 00 01	- возила категорије N1	
8704 31 91 90 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 31 99 00 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 41 10 00 01	- возила категорије N1	
8704 41 31 90 01	- возила категорије N1	
8704 41 39 00 01	- возила категорије N1	
8704 41 91 90 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 41 99 00 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 51 10 00 01	- возила категорије N1	
8704 51 31 90 01	- возила категорије N1	
8704 51 39 00 01	- возила категорије N1	
8704 51 91 90 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 51 99 00 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 60 00 00 01	- возила категорије N1 или L2 или L6	
8704 90 00 00 01	- возила категорије N1	
8711 10 00 00 01	- возила категорије L2 или L6	
8711 60 10 00 01	- возила категорије L2 или L6	
8711 60 90 00 02	- возила категорије L2 или L6	